

25/10 2004 08:32 FAX +4533328536
+86943035

FOLKETINGET

KU VARMESERUISE

→ UDVALGSAFDELING 001/002
992 P01 25. 10. 04 09:11

Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

Fax. Nr. 33 32 85 36

Hinnerup, den 25. oktober 2004.

Beværing af biologisk mangfoldighed i domesticerede racer.

Vedlagt fremsendes kopi af skrivelse, som vi d.d. har sendt pr. e-mail til
Fødevareminister Hans Chr. Schmidt.

Vil samtidig blive fremsendt til Udvalget som brev.

Med venlig hilsen
på vegne af Lars Köhler, Stig Larsen og undertegnede

Birgit Bek
Skanderborgvej 202, Noring
8362 Hinnerup

Birgit Bak

Fra: "Birgit Bak" <post@refshoejgaard.dk>
 Til: "Fødevareminister Hans Chr. Schmidt" <hcsc@fvn.dk>
 Sendt: 25. oktober 2004 08:24
 Emne: Biologisk mangfoldighed

Fødevareminister Hans Chr. Schmidt
 Holbergsgade 2
 1057 København K

med kopi pr. fax og post til:
 Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
 Folketinget, Christiansborg
 1240 København K

Bevaring af biologisk mangfoldighed i domesticerede racer.

Efter at vi har læst Din og Per Unckels på mange måder udemærkede kronik i Kristeligt Dagblad den 15. oktober føler vi trang til at knytte et par bemærkninger til området om biodiversitet.

Her i Danmark hviler den praktiske bevaring udelukkende på en broget flok af småavlere / ildsjæle, der igennem mange år har forsøgt og stadig forsøger at holde liv i den biologiske mangfoldighed (biodiversiteten) inden for vore domesticerede planter og dyr. Det område, vi i her vil koncentrere os om, er dyresiden. Der har igennem to årtier, været en del turbolens omkring bevaringsarbejdet her i landet, da avlerne heller ikke altid er enige og unødigt indblanding og forsøg på topstyring fra det offentlige, har været med til at forstærke uenigheden. En ting er dog sikkert, alle avlere små som de lidt større, udfører bevaringsarbejdet med deres hjerteblood.

Du skriver i artiklen "Det er en nok så krævende opgave at have tilstrækkeligt store besætninger, så de ikke går til af indavl." På dette punkt er vi ganske uenige. Graden af indavl afhænger ikke af, at den enkelte besætning er stor nok, tværtimod er det overordentligt vigtigt og meget mere forsinkende for indavl, hvis vi har mange mindre besætninger, hvor der udveksles avlsdyr, inden for nogle af avlerne nøje fastlagte avlsplaner. Det ideelle er i denne forbindelse en til en når vi snakker om antallet af handyr og hundyr. Endvidere er det den eneste måde, at sikre racens overlevelse på ved eventuelle udbrud af smitsomme husdyrsygdomme, at have mange små besætninger spredt over hele landet.

Da området omkring bevaring af vore udrydningstruede racer jo i sigens natur stadig er nyt for Dig som Fødevareminister, bliver vi nødt til kort at skitsere, historien om det danske bevaringsarbejde. Indtil sommeren 2003 havde vi skarpt adskilte grupper af avlere, der hver især brugte en masse energi på at bekriige hinanden, fremfor at beskytte deres dyr og samarbejde omkring avlsarbejdet. Imellem disse ydergrupper havde vi en broget flok af avlere, der var godt dødtrette af avl og kævl og som bare gerne ville avle med deres dyr. Daværende Fødevareminister Mariann Fischer Boel besluttede derfor, at flytte til en del af den kritik, som var kommet fra alle avleres side i forbindelse med to høringesrunder. Nemlig, at man ikke kan bygge en pyramide fra toppen; men bliver nødt til at starte fra bunden, hos avlerne, som har dyrene og med udgangspunkt i avleres ideer omkring bevaringsarbejdet. Derfor blev der nedsat et nyt Genressourceudvalg, hvor der efter en indstillingsrunde blandt avlerne blev udpeget bla. fem avlerrepræsentanter. I det år, der nu er gået siden det nye udvalg blev nedsat, har der bestemt heller ikke har været total ro omkring bevaringsarbejdet; men avlerne er dog gået ind i en dialog om samarbejde med det nye udvalg i en positiv ånd. Der er blevet oprettet avls- og raceforeninger for alle racerne; og foreningerne, som vel og mærke er avlerstyrede, arbejder i øjeblikket på højtryk for at udarbejde avlsplaner og styrke samarbejdet både omkring de enkelte racer, men også på tværs af racerne. Hovedparten af avlerne er positive og vil godt være med til at påtage sig et fælles ansvar for at bevare de udrydningstruede racer. Desværre har vi så stadig en lille gruppe af avlere, der ikke rigtig kan forholde sig til denne fællesskabsånd. Men, da der hos de etablerede og nystartede foreninger er stor interesse for, at levne plads til ALLE, burde det være muligt også et få de sideste avlere gjort interesseret i et fælles bevaringsmål. For kun ved FÆLLES INDSATS blandt de der har dyrene, kan dette arbejde lykkes. Det er tvingende nødvendigt, i de små populationer vi arbejder med, at avlerne har udpræget fællesskabsfølelse og selvsjults, når det handler om avlsmetoder. Det betyder, at dyrene SKAL være registrerede, så man er 100 % sikker på afstamningen, at eventuelle defekte eller atypiske dyr aldrig indgår i den levende genbank; og at man udveksler avlsdyr med andre avlere efter et fælles fastlagt system. Det er vigtig, at bevare og ikke udvikle / ændre racen. Derfor må man ikke kun selektøre for nogle meget snævre egenskaber, så vil diversitet i racen forsvinde. Det er vigtigt at dyrene holdes in situ, hvilket betyder, at de skal behandles og fodres på den måde, der ligger tættest op af, hvordan de blev holdt, da de var med i den aktive avl. Det ideelle er derfor, at mælkekøer malkes, at fårene går på de for dem naturlige græsningsarealer, at grisene kan komme ud og rode i jorden om sommeren og i halm om vinteren. Hvis ikke, vil racerne over nogle generationer tilpasse sig, de ændrede livsbetingelser og genetiske egenskaber risikere

25-10-04

at gå tabt.

Netop i denne periode er det utrolig vigtigt, at avlerne bliver behandlet ENS og med RESPEKT omkring deres arbejde. Staten har derfor en stor opgave i, via Genressourceudvalget, at "holde tungen lige i munden" og fordele søl og vind lige. Genressourceudvalget har pligt til, ikke at forsøge og styre avlerne; men i stedet fungere som en troværdig samarbejdspartner. Kravet til avlerne bør til gengæld være, at de skal udvise respekt for hinanden, koncentrere sig om dyrerne og ikke om personmidler og at de skal vise, at de kan og vil tage et fælles medansvar. Ingen avlere i dette land er mere værd end andre! Men, ikke en eneste avler kan undværes, for uden avlerne kan vi ikke bevare dyrene in altu. Tværtimod skal vi gerne give nye avlere lyst til at være med. Så Statens fornemste opgave er derfor, det kan ikke understreges til nok, at støtte ALLE ligeligt og med respekt for de mange timer, ofte taget ud af de enkelte familiers fritid, som avlerne bruger på denne svære og nødvendige opgave.

Du skriver i artiklen, at det kræver ressourcer at bevare den biologiske mangfoldighed. Dette kan vi kun være ganske enige i, både menneskelige og ikke mindst økonomiske. Derfor synes vi også, det er ret beskæmmende, at vi i et så rigt land kun vil ofre to millioner kroner om året på at bevare de udrydningstruede husdyr. Vi synes, der burde tilføres dette arbejde mindst det dobbelte og gerne mere. Det ville nemlig betyde, at Genressourceudvalget kunne imødekomme mange flere ønsker fra avleres side om f.eks. undersøgelser og igangsættelse af afsætning af produkter fra dyrene, forskning i eventuelle ernæringsmæssige forskelle, oprettelse af levende sædbanker. Kort sagt, støtte og samarbejde med avlerne omkring alle de kreative initiativer, som disse mennesker fremfører. Når der forhåbentlig bliver bevilliget flere penge til dette område, så skal disse penge bruges, der hvor vi får mest bevaring i længden for pengene. Pengene skal være med til at styrke og motivere den brede skare af småavlere og få nye avlere igang. Gerne skulle pengene kunne gøre så meget gavn, at Genressourceudvalgets opgaver fremover bliver færre og færre, og af meget mere administrativ karakter. For kun på den måde kan pyramiden holde balancen. Topstyring og FORFORDELING af midler vil øjeblikkeligt få det spinkle korthus til at brase sammen!

Kære Fødevarerminister, vores bøn, som private avlere, til Dem er kort og godt: Lad avlerne vise, at de i fællesskab kan få bevaringsarbejdet til at fungere. Gør dette ved at kæmpe for flere penge til det samlede bevaringsarbejde og lad avlerfællesskabet være med til at bestemme, hvor disse penge kan gøre mest gavn.

Med venlig hilsen

Birgit Bak, Skanderborgvej 202, Norring, 8382 Hinnerup, Avler af sortbroget dansk landracesvin,
Avlerrepræsentant i Genressourceudvalget, DK repr. i Avlergruppen for svin i NGH.

Lars Köhler, Kærsangervej 3, 4581 Rørvig, Avler af rønracat knobtrupper, DK repr. i Avlergruppen for heste
i NGH

Stig Larsen, Thorkildgårdsvej 24, 3670 Veksø Sj., Avler af rønracat Rød Dansk Malke race anno 1870,
Formand for RDM 1970